

гуманні. І це *інтерперсональні зміни* – зміни того, як люди оцінюють інших, взаємодіють з ними і бачать світ. Інтерперсональні зміни ведуть до критичної трансформації інституцій і створення нової культури, яка відображає нову колективну ідентичність: нова структура, ролі і правила в поєднанні з більшою соціальною справедливістю і філософією рівноправності. Це пов'язано з трансформацією світогляду, коли цінності різноманітної але єдиної спільноти формують систему. Так відбуваються *системні зміни* в: структурах, філософії, правилах, ролях. Так змінюється світ.

Таким чином, трансформація суспільства починається з інтраперсональних змін, які ініціюють інтерперсональні зміни, наслідком чого є системні зміни в соціальних інститутах, які поступово трансформують цикл соціалізації, створюючи нове суспільство соціальної рівності, нетоталітарне та демократичне.

Список бібліографічних посилань:

1. Найдъонов, М., Найдъонова, Л., & Григоровська, Л. (2022). Психологічні проблеми вимірювання схильності до відтворення фашизму, авторитаризму, тоталітаризму в суспільстві: до конструювання синтетичної шкали (аналіз міжнародного досвіду). *Проблеми політичної психології*, 25(1). <https://doi.org/10.33120/porpp-Vol25-Year2022-89>
2. Maier H. (2005). Concepts for the comparison of dictatorships. "Totalitarianism" and "political religions" // *Totalitarianism and political religions: Concepts for the comparison of dictatorships*. N. Y., Routledge. P. 188–203.
3. Harro B. (2000). The cycle of socialization / in M. Adams, W. J. Blumenfeld, R. Castañeda, H. W. Hackman, M. L. Peters, & X. Zuñiga (Eds.). *Readings for diversity and social justice: An anthology on racism, antisemitism, sexism, heterosexism, ableism, and classism*. New York: Routledge. Pp. 15–21.

(Одержано 23.03.2023)

УДК 342.95

Дмитро Володимирович ШВЕЦЬ,

доктор юридичних наук, доцент,
полковник поліції, заслужений працівник освіти України,
ректор Одеського державного університету внутрішніх справ,
ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-1999-9956>

СПІВПРАЦЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З НАСЕЛЕННЯМ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

В умовах воєнного стану змін у повноваженнях, компетенціях, правах та обов'язках, порядках та процедурах зазнають майже всі органи державної влади. Національна поліція України не є винятком: до нормативно-правових актів, які регулюють її діяльність, внесено значну кількість змін, які регулюють функціонування цього органу в період воєнного стану [1,с.3,2,3].

До статті 23 Закону України «Про Національну поліцію» додано суттєвих змін, як результат – коло повноважень поліцейських значно розширилося. Серед нових повноважень, які регулюють функціонування цього органу, наступні :

- здійснювати прийом екстрених викликів за скороченим номером 102;
- за письмовим запитом в установленому законом порядку безоплатно отримувати від органів держави та територіальних громад, юридичних осіб державної форми власності, інформацію необхідну для виконання повноважень та завдань поліції, у тому числі стосовно військовополонених, у тому вигляді та тій формі, яка зазначена в запиті;
- здійснювати конвоювання осіб, затриманих за підозрою в учиненні кримінального правопорушення, узятих під варту, обвинувачених або засуджених до позбавлення волі, а також охороняти їх у залі суду;
- утримувати в передбачених законом випадках в ізоляторах тимчасового тримання осіб, затриманих за вчинення кримінальних чи адміністративних правопорушень; осіб, стосовно яких застосовано запобіжний захід тримання під вартою; осіб, підданих адміністративному арешту; обвинувачених та засуджених;
- у межах компетенції здійснювати розмінування, що має оперативний характер (виявлення, знешкодження та знищення вибухонебезпечних предметів, щодо яких є підстави вважати, що вони є предметами, знаряддями чи засобами вчинення адміністративних або кримінальних правопорушень);
- організовувати роботу з надання, позбавлення та підтвердження допуску поліцейських до проведення спеціальних вибухотехнічних робіт;
- здійснювати техніко-криміналістичне забезпечення огляду місця події, в тому числі пов'язаної з пожежами та спеціальні вибухотехнічні роботи за фактами скоєння вибухів, надходження повідомлень про виявлення вибухонебезпечних предметів, загрозу вибуху;
- здійснювати представництво та забезпечувати виконання зобов'язань України в Інтерполі та виступати як Національне центральне бюро Інтерполу;
- здійснювати співробітництво з Європолем та діяти як Національний контактний пункт між компетентними органами України та Європолем;
- організовувати взаємодію правоохоронних органів та інших державних органів України з Інтерполем та Європолем, а також компетентними органами інших держав з питань, що належать до сфери діяльності Інтерполу та Європолу;
- здійснювати збирання біометричних даних осіб;
- здійснювати адміністративний нагляд тощо [4].

Взаємодія поліції з населенням стала ще більш плідною в умовах війни. Власне, сама концепція цього органу передбачає партнерство, довіру, спілкування та діалог між поліцією та громадянами. Крім того, довіра громадян до Національної поліції України залежить від успіху поліції у сфері

правового захисту громадян, а також від рівня взаємодії громадськості з правоохоронними органами [5, с. 24].

Взаємодія Національної поліції України та громадськості відбувається з урахуванням потреб місцевої громади та окремих груп її населення; підрозділи Національної поліції доносять до громадськості інформацію про оперативний стан безпеки та правопорядку на підвідомчій території.

Працівники національної поліції беруть активну участь у поновленні правопорядку на деокупованих територіях, надають допомогу населенню у звільнених селищах і містах, викривають зрадників і колаборантів, займаються проблемами розшуку зниклих мешканців, у тому числі дітей.

Під час дії воєнного стану Національна поліція України (НПУ) діє згідно з призначенням та специфікою цього органу і з урахуванням тих обмежень прав і свобод громадян, а також прав і законних інтересів юридичних осіб, що визначаються відповідно до Конституції України та Закону України «Про правовий режим воєнного стану». Разом з цим слід розуміти, що введення воєнного стану у країні є лише підставою для можливості посилення необхідних і законних заходів безпеки. Тобто введення таких обмежень ніяк не свідчить про відміну визначених законом процедур та відсутності обов'язку виконувати вимоги закону з боку працівників поліції [1].

Органи безпеки та оборони України здійснюють багатофункціональну діяльність від імені держави, місце і роль якої в механізмі забезпечення режиму воєнного стану полягає в реалізації національних інтересів (забезпечення конституційних прав і свобод громадян, участь у забезпеченні соціальної стабільності суспільства та протидії воєнним загрозам.

Список бібліографічних посилань:

1. Національна поліція України в умовах воєнного стану. Настільна книга поліцейського. / Під заг. ред. Копотуна І. М. Київ. ВД «Професіонал», 2022. 508с.
2. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 1647-III // Відомості Верховної Ради. 2015. № 28. 250 с.
3. Адміністративна діяльність: навч. посіб. / [М. В. Ковалів, З. Р. Кісіль, Д. П. Калянов та ін.]. К. : Правова єдність, 2009. – 43 с .
4. Про національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 565-XII // Відомості Верховної Ради УРСР. 2015. № 40, 41. 379с.
5. Гіденко Є.С. Збільшення довіри населення, як основний напрям роботи Національної поліції *Актуальні проблеми службово-бойової діяльності сил сектору безпеки і оборони України в умовах воєнного стану* : матеріали Регіон. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 30 черв. 2022 р.). – Дніпро : ДДУВС, 2022. – с. 24-26.
6. Избаш К. С., Домброван Н.В., Нормативно-правове забезпечення взаємодії Національної поліції України з громадськістю та населенням на засадах партнерства. *Південноукраїнський правничий часопис*, 2022. 241-246 с.

(Одержано 18.03.2023)